

DPN 5365

Title: महाभारत विराटपर्व MAHĀBHĀRATA VIRĀṬA PARVA

Run. No. 6056

Cat. No. 271

Micro. No.

Subject narrative story

Religion: Hindu / Bauddha

Language: Skt. / New. / Nep. / Skt. - New. / Maith. - New. / New. - Nep. / *Bhaṣā tika / Translation - Nepali*

Size in cms. 24 x 10

Folios

Lines (in a page) 9

(130-139) missing 136, 137, 138

Compl. / Incompl.

Chapt. / act /

Author / translator

Scribe / donor

Date: NS / SS / VS / KS

Ruler / place

Script: New. / Dev. / Bhuj. / Ran. /

Illus. :

Material: palmleaf / paper / thyasaphu /

Condition: fine / damaged by worms, rats, water /

Beginning, colophon, post-colophon :

0

5

10

15

20

25

CENTIMETERS

20

15

10

5

0 cms.

5

10

15

20

25

30

इवको पोसत कृमा कसले पूरकं चम

धन सरे सो द्रु ॥ १

सके सो द्रु ॥ १

५० सल के

५० सल के ॥ ८५

प्राप्त्यादि

कन्याको वैडूर्यमणि कामला आदिमिलाई दिउंला सुवार्णमय रथ सुवार्णगहना गहना ला
याको घोडा मन्त्रनयाको हाथि दश १० तिमिलाई दिउंला हेवृहन्नद पलाइ कोद मेराजी
वरक्षागर भनिउत्तर कुमार लेभयो ॥ वैशंपाय्या उवाच ॥ हेजन्मेजय यस्मावचनबोली
कनविलाप गरि अवेष्टाभयाका राजपुत्र कनपक्रिकन पुरुषमधो व्याघ्रजन्मनयाका
श्रुजुनले हासिर कनरथ काममीपमाले गया ताका उपात भयले आतुर भै कन भ्रष्ट
वेष्टाभयाको राजपुत्र कन श्रुजुनले भेनुला गया ॥ श्रुजुन उवाच ॥ हे शत्रुकर्षण
हे राजपुत्र तिमिले शत्रु हे रुसग सुदग दुसामर्चन भया कुदि मेले शत्रु हे रुसग यु
द्गरुला मेरा सारथि भै कन घोडाको मान्न ससारगर हे शत्रुकर्षण शत्रुको से
नामा रथ लेजाउ तिमिलाई मेरो वाहुवलले रसागरुंला तिमिदराउनु पईन

20

वि० भा०
१३०

15

हेपरंतपहेराजकुमार जौनसेनामावीरश्मलरथिहेरुलेरक्षागरिशयाकोमलाभय
करभैकनशत्रुकोअगावलभयाकोयस्त्राशत्रुफोजमामेरोरथलेजाउहेप्रभुपश
हलक्षत्रियभैकनशत्रुमधोक्यानविषादगहोकोरवसेगमेलेशुद्धगुरुलाकोरवल
इजितिकनतित्रागाइरुसफकायिसदिछहेभरतओछतिमिमेरोसारथिहे
बसराथिहेरुकोफोजमाप्रवेशगरश्रुशत्रुकोअगमभयाकोसेनामाजाईक
नकोरवहेरुसंगमेलशुद्धगुरुलातिसिलाइपनिमरक्षागहेलाभनियस्त्राप्रका
रसंगश्रुलेजिननुशक्याकोविभक्तुनामभयाकोअर्जुनलेयुद्धगुरुलाभनि
मुहुत्तसंसवुगायिकनपनिजयलेआकुलभैकनअवेष्टाभयाकोउत्तरकु
मारलेरथमावसनुइक्षागरेननुतथापिजाधामध्यश्रेष्ठभयाकोअर्जुनका

राम
१३०

10

5

भयलेपीडितभयाकोराजपुत्रलायिबलैलेसंगरथमावसदाभयाननिवेशपायापुनिलेजने
जयराजाकनकहंशभयायसूकथासूतलेशोनकादिकनकहंशभया॥ इतिश्रीमहोत्तार
नेविशटपर्वणिउत्तरगोत्रहेउत्तरभंगोनामश्रुवावेशोभयायो॥ ३८॥ वैशंपायणउवाच
हेवक्रोन्मयनपुंसकलेषगरिरथमावमकनउत्तरकुमारलाईपनिरथमाशवेरस
कीवृत्तकोसन्मुखगरिगयाकात्येहिनरश्रेष्ठअर्जुनलाईहेरिकनभीष्मद्रोणप्रभृति
कोरवहेरुसर्वकामनमानासभयोजौनकोरवहेरुसर्वधनेनयनामभयाकोअर्जुन
आयाकोदधिकनचित्रमानिरहाधियाअवइनलाईहेरिकनउलाबडाबडाश्रु
नउत्पातभयातभयाकोदेषीकनसर्वेकोमनमावडोविषाडभयोयस्त्रावधतमाशत्रु
धारिमध्यश्रेष्ठभयाकोडीणाचार्यलभनुलाग्योहेवीरहेरुबडोभयानकगरिक

0

5

10

15

20

25

30

CENTIMETERS

वि० भा०
१३९

नवनासवल्लुलायो. आकाशपनि. फो. मुवागारिकन. कंकणा. पठरपनिउराईल्याउं. कुं.
खडानिदायाजमोवागारिकन. मुं. वकारलेआकाशकोपियो. मेधपनिमु. मुवागारिकन. मुने
कश्यपुहेरु. कनकरायाकोशवलेवजेहुलोशकनेगयो. यमोभया. उप्राने. गोठकाताय
कनयाको. गोपालहेरु. मयलेवो. सभैकन. यकयकगादिमान्. श्री. आकुलशवलेकरा
इकन. वाडेवेगगारि. विराटनगरतिरगयो. ताहापकि. राजधरिमाप्रवेशगारिकन. दर
मापुष्पा. उप्रानेवाडे. रथवाट. अरलीकन. दरवार. युगीकन. कराउनुलाया. ताका
वाडि. विराटराजा. पुत्रभूमिजयभूमिनामभया. कोउ. नरकुमारले. सुनिकन. क्याभयाभाने
वाडेनिस्वा. ताकाउप्रानेराजपुत्रलाइ. हेरिकन. गोठलाहेरुले. गोठमाकासमाचार
संपूर्णविनिगन्याथो. हेराजपुत्र. हाप्रागोठमा. साहिह. लोरागाथिकन. कोरवहेरुले.

रामः
१३९

हेरलेगया. कामिहेरुले. भरिशक्ययु. युगयु. केरु. सीपलागेन. कटिके. गोठलाहेरु. मया. थो.
कटिकमाया. गाथिहेरु. मया. कोरवहेरु. लेगया. तसका. रागा. त्यहि. कोरवहेरु. जिततुक
नवाडे. उधेरजा. तुलोला. गोधनवडा. राजपुत्र. हेरु. हेराजपुत्र. राजपुत्र. कोलीतगनु. उ.
भया. हुं. दिवाडोगारिकन. आफै. जानु. कोला. विराटराजा. लेपति. अन्त्यभैर. ह्या. को. मयपे. रा
ज्यमार. शागरभनि. रु. नुर. लाइ. राधिगया. कन. विराट. राजाले. सभा. क. व. हरि. मा. वार. वा.
र. रु. रु. र. लाइ. प्र. शा. ग. थो. भै. रो. पु. त्र. व. डा. र. म. य. हे. हा. प्रा. कु. ल. को. ला. य. के. रु. न. रु. ल. मा.
श्रे. रु. रु. न्या. रु. धे. तु. ष. वि. शा. मा. य. नि. व. डा. नि. पु. न. रु. व. डा. वी. र. व. डा. जो. धा. रु. श. म्. भै. रो. पु. त्र.
म. लाइ. ला. म्. रु. रु. भनि. विराट. राजाले. वार. वार. प्र. शा. ग. थो. म. तु. ष. अ. म. न्या. का. विराट. रा.
जाले. क. ह्या. को. व. च. न. स. त्प. रु. न. रु. व. डा. रु. रु. म. ता. व. र. रु. व. डा. रु. रु. म. न्या. म. भो. श्रे. रु. म. न्या. का. को. र. व.

20

दि० भा०

१३२

15

हेरुलाईजितिकन गाईहेरुसवैफकाईत्याउनुहोला शरवृष्टिगरिश्रमिले कौरववंशनाश
गरिदग्धगनुहोला हनुरकाधनुषवाटुत्याकासुवर्णपुष्पलाग्याका सानुगंधिमयाका
वाणालेशनुसेनाकनविदारनागनुहोला मन्त्रभयाकोहुला हाधिकनले सानुहाधिका
फोजमा लाईभगायाथोजस्रो कौरव हेरुलाईभगाइकन गोधनसवैफकाईत्याउनुहो
ला हेमहराजराजपुत्र धनुषपिबीनालिकन शत्रुमध्यवजाउनुहोला चोडिजस्रोसे
जोभयाका घोडा रथमाजोनुहोला भिरुकोआकारगरि सुवर्णलेखनायाकोउच्च
धजा रथमारवयागनुहवस धनुमाहातवलाउनुजान्या हनुरले छोयाका सुवर्ण
पुखलाग्याका उज्वलमुखगरिमाजिराध्याका वाणाहेरुले आकाशनामस्यैलाई
भिरुद नगरुन जोनवाणाले राजहेरुको वर लोकन हेकदछन् शस्त्रोवाणाले संघा

रामः

१३२

10

5

मविषयमा संपूर्णकौरवहेरुलाईजितिकन आकुगोधनफकाइकनल्याउनुहवस वज्रहात
भारखाका इन्द्रलेअसुरहेरुलाईजितिकनआयाजस्रो हुलोजसपाइकनआक्रानगरमा
फेरिप्रवेशगनुहोला मत्स्यदेशकाअधिपति विराटराजाकापुत्र संपूर्णपुत्राकायरसग
निरुनुरहुनुहुन्छ पाण्डुपुत्ररुसकामध्येमाश्रुजुनजस्रो जितन्यामध्येअवजयाका यस
गन्धमावशअनुतआकारदेधिहु जोडाहेरुकासंगमारयाकानानाशस्त्रसुखहेरुपति
अकस्मात् दारपदेधिनआफैनिकेलाग्या रणमहेरुपति सूर्यगयादिशातिर वज्रभय
करशदगरिकराउनलाग्या घोडाहेरुलेपनिअकस्मात् आघावाठमासुधसालिक
नरुंदाभयोसुबनुलाग्या वतासलागुदाभापनिअकस्मात् धुजाहेरुकापुदछन् ना
मास्वस्वकाअनेकशउत्पातदेधिहुन हेवीरहेरुतस्कारणा तिमिहेरुसवै सावधा

0

5

10

15

20

25

30

CENTIMETERS

20

वि० भा०

१३३

15

नगरिकनजुनगरिवसवडोभयआइपुगो आफादेशकोरसागरसेनासैन्यावुलवाधि
 कनवसवोरिसगवडोखंडनहुनुलाग्योषवदारगरिवसगोधनकोसप्पारगरयोवडोध
 नुकारिआइपुगोशस्त्रधारिमध्याश्रयभयाकोनपुंसकभयगरिअर्जुनआयोहोसदेरु
 देना॥ फेरिकुठकोशोकातुदीजलेकेशवनारिकेतुनगाखयनामनगरिसुताएषोम
 नावेखधरप्रमार्थी॥ जित्वावपुनेषातिवातिगावातस्याया॥ देनदीमलेगंगापुत्रहमीया
 यास्त्रीभेषगरिआयोप्रमार्थीऊनशत्रुमथनगर्तसामर्थभयाकोजोदलेकेशवनाकेतुल
 काकोलकेश्वरशवनकोशोकवानिकोतकोवनतकोशत्रुहनुमानत्यहिक्षमाह
 नकाजोनतगासननगरमर्तुपर्वततकाशत्रुवर्तनरुद्रतकोपुत्रनयाकोयसाश्रुन
 सेजोतदुयोधनलायिनीतिकनआजतिमिहसकागाईरुसकनलेनान्यान्त्यहिक्ष

रामः

१३३

10

5

0

5

10

15

20

25

30

CENTIMETERS

20

वे० भा०
३४

योधनलाइतिमिहसुसस्तरगर... एतिरुठकोश्लोककोश्रुपे... सोहिपराक्रमीसयासाव
 नामभयाको... सवेशनुलाईमंतापादित्याश्रुनलेयुद्धगरिकर्क्याहेन... मंशादेवता...
 रवायापनिविनायुद्धलेफर्क्याहेनफकाउयेन... शकतोवडाश्रु... न्यसमाधि... इच्छलेसिका...
 कोफरिवनवासमावडोडुःखपाइकन... शीशगरिश्रायाको... मंशासमाइश्वरोवरपरशकन
 गन्याइकावरोवरगरियुद्धगन्याजोछाकनशसृष्टिवीमा... मैलेकोहिदेयाकोछेन... जो
 नश्रुनलेश्रीमलादेवलाइपनिमंशासमासंतोषपाया... कुभंदासुंदहेन... जोनप्रभम
 लादेवकिराटीसन्नेपभेषगरि... हीमालयपर्वतमाश्रुनसंगयुद्धगरिकनसंतुष्ट
 याथोभन्यासुदासुंदहेन... जोनप्रभमलादेवकिराटी... भेषगरिहीमालयपर्वतमाश्रु
 नसंगयुद्धगरिकनसंतुष्टगयाकुभनिद्रोणावाग्यलेआज्ञागन्या... एतिवचनमुनि

राम
१३४

15

10

5

कनकार्णलेमनुलाग्यो॥ ॥ कार्णउवावा॥ हेद्रोणावाय्यतिमिले... दंपाईलेश्रुनको
 गुणप्रशंशागरिकन... हामिहेरुलाईतसाउनहुकन... त्या... कुरोजयार्थहोइन... तपाई
 लेविकल्पनमात्रेगन्याकोहो... दुय्योधनकोर... मरोपराक्रमकोश्रुपेवाट... श्रुन
 भन्याको... सोऊश्रुशमाफिककोछेनभनिकार्णलेमन्योर... एतिसुनिकनदुय्योधनले
 भहुन॥ ॥ इय... धनउवावा॥ हेराधेयंतकाणा... योश्रायाकोश्रुनभन्या... लाप्राका
 य्यसिद्धभन्या... एसवर्षमाहामिलेजानियाउप्रात... फरिवाऊवर्षसम्मपाण्डवहेरु
 लेवनवासगरुला... श्रुवा... योश्राउन्याकोहिसनुधनपुंसकभेषगरिश्रायाकोभ
 याहुदिहाप्रातीस्यावाणलेहानिकनतुरंतभमीमासुताइदेउंलातनिदुय्योधनले
 न्याथ्या॥ ॥ वेशपायाणउवावा॥ हेजन्मजयधृतराडुकोन्ये... श्रुपुत्रसंपूर्णशनुला

0

5

10

15

20

25

30

CENTIMETERS

20

वि० भा०

१३५

15

इमेतापदिं न्या दुय्यो धन ले आजाग न्या को वचन सुनिकन भिष्मपितामह डोणाच
 यै कृपाचार्य अश्वत्थामा इत्यादि सवे ले हो हो भनि कन दुय्यो धन को पोरुष लाई
 पूजाग न्या वचन ले पूजाग न्या भनि वेशपायण मुनिले ज मे जय राजा कन क ह दाम
 धा ए सक पा सुत ले शीन कादिकन क ह दामया ॥ इति श्री महाभारत विशद पर्व
 णि उत्तर गार्ग्ये अर्जुन प्रशंशानाम एकानवतारिंशोऽध्यायः ॥ ३५ ॥ वेशपायण उ
 वाचा ह ज मे जय ना हा उ प्रात अर्जुन ले तो ह समीप वृक्ष को समीप मा जाइ कन
 विशद राजा को पुत्र उत्तर कुमार लाई आजाग न्या लाग्या जो न राज पुत्र संग्राममा अ
 तिवर भया को सु कुमार भनि जानिकन आजाग न्या लाग्या रु उत्तर कुमार मे ले
 दयापिदिं दुतिमि चाडे जाइ कन धनुलि आउ मोनि प्राधनुष देरु मेरा वल माथ

रामः

१३५

10

5

हरियो पात लाई कन मेर खा कन आधा मुगा को पोरुष ज स्त्री हरियो मेर खा का ह
 पुरवतिर आधा सुवर्ण लेपित गरिकन प ह लो वार्ण मेर खा का कन जो न शान मो लाई
 कन तीक्ष्ण भया को सुवर्ण पुष लाग्या को य स्त्रा शवाण रु रु क व का कन फेरियो द
 र्घ भया को दिश ख क क स्को हा जो न ख क व डो वेग भार मो थ ह त्या शत्रु ले ह द वि
 दोभयं कर भया को इ इ ति र धार लाग्या को व्याधु व र्म को दा प रा ध्या को सुवर्ण
 को वित्र विवित्र गरिकन क बुजा लाग्या को सानु श्रु ज क पुजा माला इ रा ध्या को
 वित्र विवित्र दा प रा ध्या को यो क स्को ख क हा फेरि जो न ख क मा सुवर्ण का क बु
 ज लाया को ह जो न ख क उग्र भयं कर ह नेष ड देश मा व न या को यो व डो भारि का यो
 साधना गर्नु शक्या हा ग व र्म को दा फ रा ध्या को सुवर्ण लेखा ले न्द्राण लाइ रा

0

5

10

15

20

25

30

CENTIMETERS

० भा०

प्रसर्गे

म

इराव्याको तपोखड्गको हो फेरिजोनखड्गमा सुवर्णको कवुजानप्रमानमाफिक सुत्र
 यमयाको तेज निकास्याको आकाशजस्रोवर्णभयाको सुवर्णमयदापराव्याको अग्नि
 जस्रोतेजमयाको योखड्गको हो फेरिनीशश्रुलसंदा अधिकलामुभयाको पर
 शस्त्रले लेपुनगर्तुनसक्योको वडो भाडिभयाको सुवर्णविन्दुले व्याप्तभयाको काल
 वाभयाको सप्यजस्रोपरशगर्तुमा दरलाद्योभयाको शत्रुको शरीरलाइछे
 दनेगर्त्या वहुतभारिकार्यमा धरुर्थाशत्रुहेरुलाइभयंकरभयाको दिवाखड्ग
 को नवीरको हो हेवृहन्नदेतिमिलेजथार्थगरिकन मलाइवजाउ योवडावडाशस्त्र
 हरिकन मेरोमनमा विस्मयलाग्यो रतिमिद्यो सोध्या तिमिलेजथार्थगरिकहुमनि
 उन्नरकुमारले शत्रुनहो सोधदाभयो भनिवेशपायाणमुनिलेजमेजयराजाक

महाभारत विराट पर्व

राम

१३२

